

Організація Об'єднаних Націй

**Конвенція про ліквідацію всіх форм
дискримінації щодо жінок**

Поширення: загальне
5 лютого 2010 року
Оригінальний текст: англійською

Комітет з ліквідації дискримінації щодо жінок

Сорок п'ята сесія
18 січня - 5 лютого 2010 року

Заключні зауваження Комітету з ліквідації дискримінації щодо жінок

Україна

1. Комітет розглянув об'єднані шосту і сьому періодичні доповіді України (CEDAW/C/UKR/7) на своїх 909-му і 910-му засіданнях 21 січня 2010 року. Перелік тем і запитань Комітету міститься у документі CEDAW/C/UKR/Q/7, а відповіді Уряду України — у документі CEDAW/C/UKR/Q/7/Add.1.

Вступ

2. Комітет висловлює вдячність Державі-учасниці за подання об'єднаної шостої і сьомої періодичних доповідей, складених відповідно до рекомендацій з підготовки звітів з урахуванням попередніх заключних зауважень Комітету. Комітет висловлює вдячність Державі-учасниці за письмові відповіді на перелік тем і запитань, порушених робочою групою з організації засідання, та за усну презентацію та відповіді на питання членів Комітету. Комітет також з вдячністю відзначає додатковий матеріал на тему гендерної рівності, який був поширений серед членів Комітету під час засідання.

3. Комітет вітає направлення делегації Держави-учасниці на чолі з Постійним представником України при Відділенні Організації Об'єднаних Націй та інших міжнародних організаціях у Женеві, до складу якої увійшли представники Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства внутрішніх справ і Міністерства освіти і науки. Комітет висловлює вдячність за щирий і предметний діалог між делегацією і членами Комітету.

4. Комітет вітає визнання Державою-учасницею позитивного внеску неурядових правозахисних і жіночих організацій у виконання Конвенції.

Позитивні аспекти

5. Комітет із задоволенням відзначає ратифікацію Державою-учасницею у вересні 2003 року Факультативного протоколу до Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок.

6. Комітет вітає прийняття парламентом України 8 вересня 2005 року Закону «Про забезпечення рівних прав та можливостей», який набув чинності в січні 2006 року з метою забезпечення рівності між жінками та чоловіками в усіх сферах діяльності суспільства.

7. Комітет високо оцінює зусилля Держави-учасниці, спрямовані на боротьбу з насильством по відношенню до жінок, зокрема, насильства у сім'ї, шляхом прийняття Закону «Про попередження насильства в сім'ї» (у 2001 році) і Закону «Про внесення

змін до Кодексу про адміністративні правопорушення» (у 2003 році), якими була встановлена відповідальність за насильство в сім'ї, та створено понад 30 центрів медико-соціальної реабілітації жертв насильства. Крім цього, Комітет із задоволенням відзначає, що у 2008 році Держава-учасниця приєдналася до багаторічної кампанії боротьби з насильством проти жінок, розпочатої з ініціативи Генерального секретаря.

8. Комітет вітає діяльність Держави-учасниці з попередження примусової праці і торгівлі людьми і боротьби з ними, що велася з моменту розгляду її останньої періодичної доповіді в 2002 році, включно з прийняттям комплексної програми по запобіганню торгівлі людьми в Україні на період 2002-2005 років і ратифікацію в 2004 році Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та додаткових протоколів до неї.

9. Комітет вітає внесення змін до Закону «Про Уповноваженого з прав людини» (у 2008 році) відповідно до Закону «Про забезпечення рівних прав та можливостей», якими розширюються функції Уповноваженого, пов'язані з гендерними питаннями, такі як моніторинг дотримання рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та розгляд скарг на дискримінацію за ознакою статі.

Основні проблемні області і рекомендації

10. Комітет нагадує Державі-учасниці про її обов'язки систематично і постійно впроваджувати всі положення Конвенції і вважає, що стурбованість і рекомендації, сформульовані у цих заключних зауваженнях, вимагають першочергової уваги Держави-учасниці, починаючи з моменту виходу цього документу та до подання наступної періодичної доповіді. Відповідно, Комітет наполегливо закликає Державу-учасницю зосередитися на цих сферах у своїй діяльності з впровадження та подати у наступній періодичній доповіді інформацію про вжиті заходи та досягнуті результати. Він закликає Державу-учасницю передати дані заключні зауваження всім відповідним міністерствам, парламенту (Верховній Раді) та судовим органам з метою забезпечення їх повного виконання.

Парламент

11. Підтверджуючи, що Уряд несе головну і особливу відповідальність за повне виконання Державою-учасницею своїх зобов'язань за Конвенцією, Комітет підкреслює, що Конвенція має зобов'язальну силу для усіх гілок влади і пропонує Державі-учасниці заохочувати свій національний парламент (Верховну Раду), якщо це доцільно і відповідає його функціям і регламенту, вживати необхідних заходів для реалізації цих заключних зауважень і підготовки наступного звіту Уряду відповідно до Конвенції.

Попередні заключні зауваження

12. Комітет висловлює жаль з приводу того, що не було приділено достатньої уваги деяким проблемам, порушеним у його попередніх заключних зауваженнях (див. A/57/38), зокрема щодо укорінених стереотипних уявлень про жінок, підвищення поінформованості про Конвенцію, недостатнього представництва жінок у вищих ешелонах певних сфер суспільного життя та недостатнього застосування позитивних дій, таких як введення квот та інших тимчасових спеціальних заходів.

13. Комітет наполегливо закликає Державу-учасницю докласти всіх зусиль для виконання попередніх рекомендацій, які не були виконані, а також для вирішення проблем, окреслених у цих заключних зауваженнях.

Статус Конвенції, правова основа для забезпечення рівності та недискримінації, визначення дискримінації

14. Відзначаючи прогрес, досягнутий Державою-учасницею у зміцненні гендерної рівності та покращенні становища з правами людини жінок в Україні, зокрема, шляхом прийняття антидискримінаційних законодавчих актів, Комітет висловлює жаль з приводу надання недостатньої інформації про використання жінками існуючих механізмів скарг, включно з інформацією про судові справи та їхні результати. Крім цього, Комітет ще раз підтверджує висловлене в попередніх заключних зауваженнях від 2002 року занепокоєння щодо недостатньої поінформованості про Конвенцію та можливості її застосування, у тому числі судовими та правоохоронними органами і самими жінками.

15. Комітет наполегливо закликає Державу-учасницю проводити кампанії з підвищення обізнаності про Конвенцію та Факультативний протокол серед співробітників судових органів, юристів і широкої громадськості. Він також заохочує Державу-учасницю зміцнювати навчально-просвітницькі програми щодо сфери дії Конвенції, особливо для суддів, юристів, співробітників правоохоронних органів, щоби заохочувати їх до використання положень Конвенції у судовому провадженні. Комітет також просить Державу-учасницю у наступній періодичній доповіді подати інформацію про кількість і типи скарг щодо можливої дискримінації по відношенню до жінок, спрямованих до судів, прокуратури та канцелярії Уповноваженого з прав людини, а також до інших органів, включно з результатами розгляду таких справ.

16. Вітаючи прийняття Закону «Про забезпечення рівних прав і можливостей», Комітет занепокоєний відсутністю чітких законодавчих положень, що стосуються механізмів подання і розгляду скарг та застосування санкцій у разі дискримінації за ознакою статі, що може перешкоджати повноцінній реалізації Закону. Що стосується визначення дискримінації по відношенню до жінок, що міститься у Законі «Про забезпечення рівних прав та можливостей», Комітет стурбований тим, що воно конкретно не охоплює непряму дискримінацію, відповідно до статті 1 Конвенції.

17. Комітет закликає Державу-учасницю внести зміни до Закону «Про забезпечення рівних прав та можливостей» з метою зміцнення механізмів розгляду скарг та застосування санкцій, а також привести визначення дискримінації щодо жінок у повну відповідність до статті 1 Конвенції, включивши як пряму, так і непряму дискримінацію.

Національний механізм покращення становища жінок

18. Відзначаючи у позитивному ключі створення у Державі-учасниці великої кількості структур і органів, націлених на зміцнення національних механізмів для покращення становища жінок, включно з призначенням радників та координаторів з гендерних питань при міністерствах і на обласному (регіональному) рівні, а також координаційну роль Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту, Комітет стурбований тим, що національний механізм не має достатніх повноважень, статусу чи належних людських і фінансових ресурсів для виконання своїх функцій, ефективного покращення становища жінок та забезпечення гендерної рівності. Він також занепокоєний обмеженими можливостями Міністерства щодо забезпечення ефективної

координації та співпраці з усіма структурами, які займаються питаннями гендерної рівності на національному та місцевому рівнях, а також співробітництва з жіночими організаціями.

19. Комітет рекомендує Державі-учасниці зміцнити національний механізм шляхом розширення його повноважень і можливостей, зокрема, шляхом надання йому вищого статусу в системі державної влади та забезпечення належними людськими і фінансовими ресурсами для підвищення ефективності його діяльності. Зокрема, до цього має належати можливість покращення координації між різними структурами, що займаються питаннями гендерної рівності, на національному та місцевому рівнях і розширення співробітництва з громадянським суспільством.

20. Враховуючи, що найближчим часом завершиться виконання національного плану дій з покращення становища жінок та сприяння гендерній рівності у суспільстві на період 2006-2010 років, Комітет стурбований відсутністю інформації про оцінку виконання цього плану, досягнутих результатів та перешкод і проблем, які виникали у ході його виконання.

21. Комітет заохочує Державу-учасницю розробити у співпраці з жіночими організаціями та прийняти новий національний план дій, який має містити комплексний підхід до забезпечення гендерної рівності з чітко визначеними цілями та контрольними показниками, з урахуванням передового досвіду та уроків, отриманих у ході виконання попереднього державного плану дій із забезпечення рівності та рекомендацій Комітету. Крім цього, Комітет рекомендує Державі-учасниці виділити достатні фінансові ресурси для реалізації плану.

Тимчасові спеціальні заходи

22. Відзначаючи у позитивному ключі той факт, що у Законі «Про забезпечення рівних прав та можливостей» є посилання на тимчасові спеціальні заходи, Комітет занепокоєний обмеженою інформацією про використання цих заходів у сферах, де жінки недостатньо представлені або перебувають у несприятливому становищі, і в інтересах вразливих груп жінок, які страждають від множинної дискримінації, таких як ромські жінки.

23. Комітет рекомендує Державі-учасниці ознайомити всіх відповідних посадових осіб з концепцією тимчасових спеціальних заходів відповідно до пункту 1 статті 4 Конвенції та загальної рекомендації 25 Комітету, а також прийняти і реалізувати тимчасові спеціальні заходи, включно із встановленням квот, у рамках комплексної стратегії, спрямованої на забезпечення реальної гендерної рівності у сферах, де жінки недостатньо представлені або перебувають у несприятливому становищі, і в інтересах вразливих груп жінок, які страждають від множинної дискримінації, таких як ромські жінки.

Стереотипні уявлення

24. Комітет знову заявляє про свою занепокоєність щодо збереження традиційних стереотипних уявлень про роль і обов'язки жінок і чоловіків у сім'ї та в суспільстві в цілому, що є суттєвою перешкодою для реалізації Конвенції та першопричиною несприятливого становища жінок у політичній сфері, на ринку праці та в інших областях. Комітет також занепокоєний присутністю стереотипних

формулювань у шкільних підручниках і дискримінаційним образом жінок, який культивується у засобах масової інформації та рекламних кампаніях.

25. Комітет закликає Державу-учасницю активізувати зусилля з ліквідації укорінених стереотипів, які мають дискримінаційний характер по відношенню до жінок, зокрема за рахунок проведення інформаційно-просвітницьких кампаній, присвячених рівному статусу і обов'язкам жінок і чоловіків у приватній та громадській сферах, освіти з питань прав людини, підготовки викладацького складу з питань гендерної рівності та внесення змін до підручників для ліквідації гендерних стереотипів. Комітет також наполегливо закликає Державу-учасницю заохочувати засоби масової інформації відмовитися від поширення дискримінаційних по відношенню до жінок і стереотипних матеріалів і створювати позитивний образ жінок. Крім того, Комітет рекомендує Державі-учасниці вжити конкретних заходів для боротьби зі стереотипними уявленнями, що стосуються вразливих груп жінок, таких як ромські жінки.

Насильство по відношенню до жінок

26. Вітаючи заходи, вжиті Державою-учасницею для ліквідації насильства по відношенню до жінок, зокрема, прийняття Закону «Про попередження насильства в сім'ї» (2001 рік), Комітет все ще занепокоєний поширенням цього явища, та, зокрема, браком інформації про ефективне впровадження Закону. Комітет також із занепокоєнням відзначає, що серед заходів покарання, які виносяться судами по відношенню до осіб, визнаних винними у домашньому насильстві, «абсолютну більшість складають штрафи». Цей захід у цілому є неефективним, як зазначається у письмових відповідях 14 і 15 Держави-учасниці, оскільки він стосується не безпосередньо порушника, а лягає на плечі сім'ї в цілому. Крім того, Комітет висловлює жаль з приводу браку інформації та розбитих за статтю даних про види насильства щодо жінок і кількості жінок, які є жертвами такого насильства.

27. Комітет закликає Державу-учасницю ефективно впроваджувати Закон «Про попередження насильства в сім'ї» (2001 рік) і відстежувати його вплив на жінок. Він наполегливо закликає Державу-учасницю виробити комплексний підхід до попередження та ліквідації всіх форм насильства по відношенню до жінок у відповідності із загальною рекомендацією Комітету № 19, підвищити рівень досліджень і збору даних про масштаби поширення, причини і наслідки насильства щодо жінок і включити результати цього дослідження до своєї наступної періодичної доповіді. Комітет закликає Державу-учасницю вжити необхідних заходів для забезпечення ефективних заходів покарання у випадках, пов'язаних з насильством в сім'ї, які були б конкретно спрямовані проти винних осіб.

28. Вітаючи створення притулків та соціальних центрів для жертв домашнього насильства, Комітет занепокоєний перешкодами, з якими стикаються жінки при отриманні доступу до цих послуг через вимогу офіційної реєстрації, вікові обмеження та недостатнім фінансуванням цих центрів і відсутністю їх у всіх регіонах.

29. Комітет наполегливо закликає Державу-учасницю вжити всіх необхідних заходів для того, щоби жінки, які є жертвами побутового насильства, в тому числі сільські жінки та вразливі групи жінок, такі як ромські жінки, мали повний доступ до притулків і соціальних центрів для жертв, оперативних засобів

правового захисту без жодних вікових або інших обмежень. Комітет також закликає Державу-учасницю забезпечити, щоби державні та посадові особи, особливо співробітники правоохоронних і судових органів, медичні та соціальні працівники, були повною мірою поінформовані про Закон «Про попередження насильства в сім'ї» (2001 року) і обізнані про інші форми насильства по відношенню до жінок, щоби вони могли надавати жертвам належну допомогу.

Торгівля людьми

30. Визнаючи зусилля, докладені Державою-учасницею для вирішення проблеми торгівлі жінками та дівчатами, у тому числі створення кількох дорадчих і консультативних органів, розробку законопроекту про боротьбу з торгівлею людьми та захист жертв та ратифікацію відповідних міжнародних документів, Комітет відзначає із занепокоєнням, що першопричини торгівлі людьми не вирішені, фінансування притулків залишається недостатнім і що, в цілому, ресурси, які виділяються для боротьби з торгівлею людьми, не є адекватними. Крім того, Комітет відчуває занепокоєність у зв'язку з недостатнім обсягом міжнародного співробітництва з притягнення винних осіб до відповідальності.

31. Комітет закликає Державу-учасницю усунути першопричини торгівлі людьми, прискорити ухвалення законодавства про торгівлю людьми, забезпечити достатнє фінансування для ефективного виконання державної програми запобігання торгівлі людьми в Україні та інших заходів, спрямованих на боротьбу з торгівлею людьми та проводити регулярний моніторинг їхнього впливу. Він закликає Державу-учасницю вжити усіх відповідних заходів, включно з виділенням достатнього фінансування і створення додаткових притулків для реабілітації та соціальної інтеграції жінок і дівчат, які стали жертвами торгівлі людьми. Крім того, Комітет закликає Державу-учасницю забезпечити систематичне розслідування, переслідування і покарання торговців людьми, у тому числі шляхом активізації міжнародного співробітництва, і надати інформацію про кількість жертв, кількість проведених розслідувань та їхні результати.

Участь у політичному і громадському житті

32. Відзначаючи збільшення кількості жінок, які обираються на посади в органах місцевого управління і призначаються на дипломатичну службу, Комітет повторює зауваження, висловлене у 2002 році, щодо недостатньої представленості жінок на вищих виборних та адміністративних посадах, зокрема депутатів парламенту, у якому жінки складають лише 8 відсотків. Крім того, Комітет із занепокоєнням вказує на затримку з прийняттям поданого іще у 2007 році законопроекту № 1232 про внесення змін до деяких законодавчих актів з метою забезпечення рівних можливостей для жінок і чоловіків у ході виборчого процесу, в тому числі досягнення мінімального співвідношення у 30 відсотків між представниками обох статей у складі парламенту.

33. Комітет закликає Державу-учасницю вжити заходів для збільшення представленості жінок у виборних та адміністративних органах шляхом, зокрема, вжиття тимчасових спеціальних заходів відповідно до пункту 1 статті 4 Конвенції та рекомендації загального характеру Комітету № 25 для реалізації права жінок на рівноправну участь у всіх сферах державного життя, зокрема, у прийнятті рішень на високому рівні. Крім того, Комітет заохочує Державу-учасницю прискорити прийняття законодавчих ініціатив для забезпечення рівних можливостей жінок і

чоловіків у виборчому процесі й у складі парламенту, включно з прийняттям законопроекту № 1232, поданого в 2007 році.

Зайнятість

34. Відзначаючи із задоволенням нещодавнє прийняття Закону «Про внесення змін і доповнень до Закону «Про зайнятість», що зміцнює гарантії рівних можливостей у сфері зайнятості, Комітет висловлює занепокоєння щодо реального становища жінок на ринку праці, зокрема у зв'язку з високими показниками безробіття серед жінок, суттєвою різницею в заробітній платні між жінками та чоловіками, професійною сегрегацією і збереженням дискримінаційних гендерних стереотипів серед державних і приватних роботодавців, включно з дискримінаційною практикою найму на роботу і сексуальних домагань на робочих місцях. Крім того, Комітет також висловлює занепокоєність через брак установ по догляду за дітьми, що перешкоджає повноцінній реалізації права жінок на працю.

35. Комітет рекомендує Державі-учасниці вжити відповідних заходів для забезпечення повного дотримання положень Конвенції та гарантувати реальне використання жінками на рівних з чоловіками їхнього права на рівну оплату за працю рівноцінного значення; скоротити професійну сегрегацію за ознакою статі та забезпечити прийняття відповідних санкцій для викорінення сексуальних домагань на робочому місці та іншої дискримінаційної практики. Крім того, Комітет закликає Державу-учасницю покращити доступність закладів по догляду за дітьми, щоби допомогти жінкам реалізувати їхнє право на працю.

Розширення економічних можливостей

36. Комітет відчуває занепокоєння через те, що, як зазначено у відповідях на перелік запитань, «проведення ліберальних реформ призвело до масового зубожіння, що практично унеможливило реалізацію жінками більшості їхніх конституційних прав». Крім того, Комітет також стурбований тим, що, згідно з оцінкою Комісара з прав людини, рівень бідності в Україні перевищив 70 відсотків, і що це може непропорційно відобразитися на жінках.

37. Комітет закликає Державу-учасницю провести оцінку впливу національних економічних реформ і міжнародної фінансово-економічної кризи на жінок і вжити заходів з подолання негативних наслідків для жінок шляхом впровадження відповідних заходів і забезпечення достатнього фінансування та інформувати про це Комітет у наступному звіті. Крім того, Комітет рекомендує Державі-учасниці використовувати гендерно-чутливий підхід до усіх програм і стратегій, пов'язаних із боротьбою з бідністю, і враховувати особливі потреби жінок, які належать до вразливих груп.

Охорона здоров'я

38. Вітаючи програму «Здоров'я нації» на період 2002-2011 років та Національну програму репродуктивного здоров'я, прийняту під час звітнього періоду, Комітет, як і раніше, відчуває занепокоєність у зв'язку з ситуацією у сфері охорони здоров'я жінок, зокрема репродуктивного здоров'я. Комітет стурбований великою кількістю випадків небажаної вагітності і високими показниками абортів. Комітет також занепокоєний незначним обсягом інформації та даних про здоров'я жінок, включно, зокрема, з показниками смертності серед жінок та їхні причини і показники захворювань, які в основному стосуються жінок і дівчат. Він також стурбований дуже високими

показниками інфікування ВІЛ / СНІДом, а також збільшенням показників смертності серед жінок з 3,5 до 14,2 через причини, безпосередньо пов'язані зі зловживанням алкоголем.

39. Комітет рекомендує Державі-учасниці створити широку систему медичних послуг, у відповідності з загальною рекомендацією № 24 Комітету, забезпечити належні ресурси і систематично контролювати доступ жінок до послуг охорони здоров'я. Крім того, Комітет рекомендує Державі-учасниці активізувати зусилля з покращення репродуктивного здоров'я жінок і надання належних послуг у сфері планування сім'ї і доступних протизаплідних засобів, скорочення кількості абортів. Він рекомендує Державі-учасниці продовжувати систематичну сексуальну освіту в школах, у тому числі професійно-технічних училищах. Він також наполегливо закликає Державу-учасницю приділяти особливу увагу групам високого ризику у стратегіях запобігання ВІЛ / СНІДу. Комітет просить Державу-учасницю додати до наступного звіту детальну інформацію та дані про здоров'я жінок, зокрема вразливих груп жінок, включаючи причини жіночої смертності, алкоголізм і тютюнопаління, а також про основні захворювання жінок і дівчаток, такі як рак грудей і рак шийки матки.

Сімейні стосунки

40. Комітет занепокоєний тим, що у Державі-учасниці зберігається диспаритет мінімального шлюбного віку для хлопців і дівчат — 18 і 17 років, відповідно. Комітет також занепокоєний тим, що чинне законодавство Держави-учасниці про розподіл майна у разі розлучення не визнає нематеріальну власність, таку як пенсійні фонди, як частину сімейної власності, що підлягає розподілу.

41. Комітет закликає Державу-учасницю забезпечити підвищення мінімального шлюбного віку для дівчат до 18 років і скасувати винятки з мінімального шлюбного віку відповідно до статті 16 Конвенції та загальної рекомендації № 21 Комітету. Також Комітет рекомендує Державі-учасниці вжити необхідних законодавчих заходів для визнання нематеріальної власності, такої як пенсійні фонди, одним з елементів власності подружжя.

Вразливі групи жінок

42. Комітет з жалем відзначає брак інформації про мігранток і біженок та інших вразливих груп жінок, зокрема ромських жінок, які можуть піддаватися дискримінації у множинних формах за ознаками статі, расової або етнічної приналежності, інвалідності, віку або сексуальної орієнтації.

43. Державі-учасниці пропонується подати у наступній періодичній доповіді комплексну інформацію та статистичні дані про становище мігранток і біженок та інших вразливих груп жінок, зокрема ромських жінок, які можуть піддаватися дискримінації у множинних формах за ознаками статі, расової або етнічної приналежності, інвалідності, віку або сексуальної орієнтації, і про заходи, вжиті для ліквідації дискримінації цих жінок, у тому числі у плані доступу до медичних послуг, освіти, зайнятості, соціальних пільг тощо.

Збір та аналіз даних

44. Відзначаючи у позитивному ключі зусилля Держави-учасниці з покращення збору даних за сприяння Фонду народонаселення Організації Об'єднаних Націй

(UNFPA) у питаннях насильства щодо жінок, Комітет з жалем відзначає, що у звіті немає достатньої статистичної інформації про становище жінок у всіх сферах, охоплених Конвенцією.

45. Комітет закликає Державу-учасницю покращити систему збору даних, включно з використанням вимірюваних показників для оцінювання тенденцій у становищі жінок та прогресу в забезпеченні фактичної рівності жінок. Він пропонує Державі-учасниці у разі потреби звернутися з проханням про міжнародну допомогу для збору та аналізу даних. Комітет також просить Державу-учасницю додати до наступного звіту статистичні дані та аналіз з розбивкою за статтю та сільськими і міськими районами із зазначенням впливу стратегічних і програмних заходів і досягнутих результатів.

Підготовка наступного звіту

46. Комітет рекомендує Державі-учасниці налагодити регулярні консультації та співпрацю з неурядовими організаціями з питань виконання Конвенції. Комітет також рекомендує Державі-учасниці здійснювати поточні та систематичні консультації з широким колом жіночих неурядових організацій з усіх питань, що стосуються гендерної рівності, в тому числі здійснення виконання заключних зауважень Комітету та підготовки майбутніх доповідей.

Пекінська декларація і Платформа дій

47. Комітет закликає Державу-учасницю у виконанні зобов'язань за Конвенцією повною мірою керуватися Пекінською декларацією та Платформою дій, прийнятою на четвертій Всесвітній конференції зі становища жінок, що відбулася в Пекіні в 1995 році, які підкріплюють положення Конвенції, і просить Державу-учасницю додати інформацію з цього питання до своєї наступної доповіді.

Цілі розвитку тисячоліття

48. Комітет підкреслює, що повне і ефективне виконання Конвенції необхідне для досягнення Цілей розвитку тисячоліття. Він закликає включати гендерні аспекти і керуватися положеннями Конвенції у всіх зусиллях, спрямованих на реалізацію Цілей, і просить Державу-учасницю додати інформацію з цього питання до наступної доповіді.

Ратифікація інших договорів

49. Комітет відзначає, що приєднання держав до дев'яти основних міжнародних документів з прав людини¹ сприяє реалізації жінками своїх прав людини і основних свобод у всіх аспектах життя. Тому Комітет рекомендує Державі-учасниці ратифікувати договори, учасницею яких вона не є, а саме Міжнародну конвенцію про захист прав всіх трудових мігрантів і членів їхніх сімей та Міжнародну конвенцію щодо захисту всіх осіб від примусового зникнення.

Поширення заключних зауважень

¹ Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права, Міжнародна конвенція про громадянські та політичні права, Міжнародна конвенція про ліквідацію усіх форм расової дискримінації, Конвенція про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок, Конвенція ООН проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, Конвенція про права дитини, Міжнародна конвенція про захист прав всіх трудових мігрантів і членів їхніх сімей, Конвенція про права інвалідів та Міжнародна конвенція щодо захисту всіх осіб від примусового зникнення.

50. Комітет просить забезпечити широке поширення в Державі-учасниці цих заключних зауважень для ознайомлення населення, в тому числі урядових службовців, політиків, парламентаріїв і членів жіночих правозахисних організацій про заходи, що вживаються для забезпечення юридичної і фактичної рівності жінок, а також про подальші заходи, необхідні в цьому напрямку. Комітет просить Державу-учасницю продовжувати широко розповсюджувати, зокрема серед жіночих і правозахисних організацій, Конвенцію, Факультативний протокол до неї, загальні рекомендації Комітету, Пекінську декларацію і Платформу дій та підсумковий документ двадцять третьої спеціальної сесії Генеральної Асамблеї під назвою «Жінки 2000: гендерна рівність, розвиток і мир для двадцять першого століття».

Контроль виконання заключних зауважень

51. Комітет просить Державу-учасницю подати протягом двох років письмову інформацію про виконання рекомендацій, що містяться в пунктах 31 і 33 вище.

Дата подання наступної доповіді і керівні принципи

52. Комітет просить Державу-учасницю подати відповідь на зауваження, викладені у цьому документі, у наступній періодичній доповіді відповідно до статті 18 Конвенції. Комітет пропонує Державі-учасниці подати її наступну періодичну доповідь у лютому 2014 року.

53. Комітет пропонує Державі-учасниці дотримуватись Гармонізованих керівних принципів подання звітності відповідно до міжнародних договорів з прав людини, включно з керівними принципами підготовки загального базового документу і документів за конкретними договорами, затвердженими п'ятим міжкомітетським засіданням договірних органів у червні 2006 року (HRI/MC/2006/3). Керівні принципи підготовки звітів за конкретними договорами, затверджені Комітетом на його сороковій сесії у січні 2008 року, мають застосовуватися разом з узгодженими керівними принципами підготовки загального базового документа. У сукупності вони складають узгоджені керівні принципи подання звітності по Конвенції про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Обсяг документа за конкретним договором має обмежуватися 40 сторінками, тоді як обсяг оновленого загального базового документа не повинен перевищувати 60-80 сторінок.